

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Мобілізовані ФОП: звільнення від податків

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

У червні 2025 року Верховна Рада України ухвалила важливі податкові зміни для захисників України. Закон України від 18.06.2025 № 4505-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» (Закон 4505) містить низку норм, які безпосередньо впливають на фізичних осіб-підприємців (ФОП) та інших самозайнятих осіб, що проходять військову службу.

Одна з ключових змін – оновлення пункту 25 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, який тепер значно розширює підстави для звільнення мобілізованих від податкового навантаження, яка набрала чинності з 5 липня 2025 року.

В оновленій редакції чітко визначено, що фізичні особи – підприємці (ФОП), а також особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність (зокрема, адвокати, нотаріуси, аудитори тощо), незалежно від того, мали вони найманих працівників чи ні, звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності у трьох напрямках:

- з податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) відповідно до розділу IV Податкового кодексу України;
- з єдиного податку відповідно до глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України;
- з військового збору, який декларується у складі звітності з ПДФО або єдиного податку, згідно з пунктом 16-1 підрозділу 10 розділу XX ПКУ.

Звільнення надається на весь період проходження військової служби, якщо така особа:

- була призвана на військову службу під час мобілізації;
- залучена до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу;
- уклала контракт на проходження військової служби.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

При цьому служба здійснюється в межах особливого періоду, визначеного Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Закон встановлює чіткі межі дії цієї норми в часі: звільнення набирає чинності з першого числа місяця, у якому особу було призвано або з нею укладено контракт (але не раніше 24 лютого 2022 року), і діє до останнього дня місяця, у якому таку особу демобілізовано або звільнено з військової служби.

Це положення має силу незалежно від системи оподаткування, на якій перебував платник до моменту мобілізації. Слід звернути увагу, що закон не вимагає щорічного підтвердження цього права – достатньо підтверджувального документа про проходження військової служби (наказ про мобілізацію, довідка з військової частини тощо), поданого до контролюючого органу.

Таким чином, Закон 4505 фактично закріплює пільговий режим оподаткування для самозайнятих осіб, які стали на захист держави. У період, коли фізична особа – підприємець або незалежний професіонал виконує обов'язки військової служби, вона повністю звільняється від податкового навантаження: як у частині сплати податків, так і в частині обов'язку звітування.

Ця норма є продовженням політики державної підтримки мобілізованих громадян та має на меті забезпечення їхнього правового й фінансового захисту без необхідності зайвого адміністративного навантаження під час проходження служби в умовах воєнного стану.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа:
tr.ikc@tax.gov.ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
серпень – 2025, наклад 50 прим.